

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

فناوری تله مدیسین و توانبخشی از راه دور

دکتر رضا صفدری¹ شهربانو پهلوانی نژاد^{2*}

1-دکترای تخصصی مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی ،استاد گروه
مدیریت اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی
تهران، تهران، ایران

2-دانشجوی کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت ، دانشکده
پیراپزشکی ،دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران ، ایران

2- کارشناس مسئول فناوری اطلاعات سلامت، مرکز آموزشی_
درمانی امیرالمومنین(ع)، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

Email: shpahlevany@gmail.com

زمینه و هدف:

تله مدیسین؛ اصطلاحی جدید است که با هدف استفاده از اطلاعات الکترونیک و تکنولوژی های ارتباطی برای فراهم آوردن خدمات و حمایت از مصرف کنندگان، در زمانی که بین دو گروه خدمات گیرنده و خدمات دهنده فاصله وجود داشته باشد، تعریف می شود. توانبخشی از راه دور نیز به ارائه خدمات توانبخشی از طریق اینترنت و شبکه های ارتباطی جهت ارتباط درمانگر با درمانجو یا درمانگر با درمانگر جهت ارزیابی، مداخله، درمان و مشاوره گفته می شود. توانبخشی از راه دور، یک زیر شاخه مهم از پزشکی از راه دور است. اگرچه، در مقایسه با دیگر مباحث پزشکی از راه دور، تاریخچه آن نسبتاً "کوتاه است ولی توانبخشی از راه دور، به عنوان یک مبحث عملی قابل طرح و پیگیری است، چراکه فن آوری اطلاعات و ارتباطات، می تواند تاثیر بسیار زیادی بر روی سلامت افراد ناتوان داشته باشد. هدف از این پژوهش بررسی راهکارهای تله مدیسین جهت توانبخشی از راه دور است.

واژگان کلیدی:

تله مدیسین، توانبخشی از راه دور، فناوری اطلاعات، پزشکی از راه دور

روش بررسی:

پژوهش حاضر یک مطالعه مروری است که از طریق جستجو در منابع علمی معتبر از جمله science direct Cochrane , Ovid, SID Elsevier, pro Quest و Google و جستجوی پیشرفته در Google scholar با استفاده از متغیرهای and و or در سالهای ۲۰۱۵-۲۰۱۷ صورت گرفته است. در این پژوهش تعداد ۳۲ مقاله انگلیسی و فارسی مورد استفاده قرار گرفته است.

یافته ها:

مطالعات نشان داده اند در آمریکا حدود ۱۲ درصد جمعیت دچار ناتوانی هستند که در ابعاد مختلف جسمی حرکتی ، ذهنی ، روانی ، بینایی ، شنوایی و ... افراد را دچار آسیب کرده اند. یافته های پژوهش بیانگر آن است که استفاده از تله مدیسین در برخی از حوزه های توانبخشی مانند آسیب شناسی گفتار و زبان، شنوایی شناسی، کار درمانی و فیزیوتراپی روندی رو به افزایش را نشان می دهد. توانبخشی از راه دور توانایی ارائه خدمت به افرادی که قادر به مراجعه به کلینیک نمی باشند (به دلیل کمبود وقت و یا معلولیت)، را به خوبی فراهم می کند. مقایسه توانبخشی از راه دور با خدمات توانبخشی معمولی در پژوهشهای انجام شده نشان میدهد که در روش توانبخشی از راه دور، ممکن است هزینه ها کاهش یافته و تاثیر کار افزایش یابد. استفاده از اطلاعات پزشکی توسط ابزارهای ارتباطی باعث ارتقاء تأمین بهداشت ، مراقبت های درمانی ، آموزش بیمار و ارتقاء وضعیت بیمار می گردد. یافته ها حاکی از آن است که توانبخشی در محیط طبیعی زندگی تاثیر بیشتری نسبت به محیط درمان داشته است. همچنین در برخی از مطالعات به کاهش هزینه مراجعات متعدد به مطب، کاهش خطا و بالا بردن سرعت مشاوره و صرفه جویی در وقت برای پزشک و بیمار اشاره شده است.

نتیجه گیری:

افزایش شیوع بیماریهای مزمن و در نتیجه افزایش نیاز به خدمات توانبخشی ارائه راهکارهای نوین درمانی را لازم می سازد. افزایش امید به زندگی، افزایش جمعیت سالمندان، کمبود متخصصان توانبخشی، عدم توزیع مناسب این متخصصان در تمام نقاط جهان و عدم حضور آنها در مناطق محروم، روستایی و دورافتاده می تواند با استفاده از تله مدیسین و فناوریهای آن جبران گردد. پزشکی از راه دور میتواند با بهره گیری از بانک اطلاعات بیماران، بررسی روند بهبود بیماری استفاده از تجربیات پزشکان و متخصصان، در نقاط دیگر جهان را ممکن سازد. همچنین تله مدیسین راهکاری است که می تواند مسایل فرهنگی و زبانی در رشته گفتاردرمانی که تطابق کامل لهجه و زبان درمانگر و درمانجو ضروری است و ممکن است چنین فردی در محل زندگی درمانجو نباشد را به راحتی حل کند. در این امر بایستی به مسائل مربوط به حریم خصوصی و دسترسی و حفاظت از اطلاعات سلامت بیمار، مسائل مربوط به هزینه ها و پرداخت دستمزد و بیمه و مسوولیت کارکنان توجه نمود.

